

Fastlagssöndagen i nådens år 2021 - Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalt 14, GT Jer 8:4-13, Ep 1 Kor 13, Ev Luk 18:31-43

Se, vi går upp till Jerusalem I heliga fastetider Att skåda hur Jesus Krist, Guds Son, I syndares ställe lider.
Ja, vi ska nu fram till påsk följa Kristi pinas historia. Idag är det fastlagssöndagen, och vi är alltså ännu kvar i förfastan, som avslutas med de tre dagar som kallas fastlagen, dvs. fastlagssöndagen, blåmåndagen och fettisdagen. (Därför borde vi strängt taget inte använda litanian redan idag, men den är ju så rik och så vacker!! Och vi använder naturligtvis 2:a serien med dess himmelskt ljuva melodier.) På onsdag, askonsdagen, börjar fastan, som de första veckorna är ägnad åt självrannsakan, åt bot och bättring. Även om vi inte längre till det yttre klär oss i säck och aska, så är ändå dessa veckor en tid som vi bör ta till vara för att stanna upp och rannsaka oss själva och betänka vilka vi är och varför Herren måste vandra den tunga vägen upp till Jerusalem. Vi får besinna att vi står med en omätlig skuld inför Gud, en skuldbörda som driver Jesus upp till Jerusalem, till Golgata. Det var inte judarnas avund och fiendskap, det var inte Pilatus domslut, det var dina och mina synder som drev Guds Son upp på korset – att försona och bortta världens synd, dina synder och mina.

Dagens text består av två delar: om Jesus, vem han är och vad han gör och vad han betyder för oss, och vidare om den blinde, vem han är och vad hans situation har att säga om oss och vår situation.

Vi säger då för det första:

Jesus går upp till Jerusalem – som vår ställföreträdare och Frälsare

Han tog de tolv avsides. Nu var det inte fråga om det allmänna predikandet om Guds rike. Nu handlar det om: *er är givet att lära känna Guds rikets hemligheter.* Han förbereder dem inför det obegripliga och anstötliga som nu ska ske i Jerusalem. *"Allt som genom profeterna är skrivet om Människosonen ska gå i uppfyllelse."* Detta som nu ska ske är alltså inget annat än det som står skrivet hos Mose och profeterna. Dessa vittnar om Kristus och har fått sin uppfyllelse i honom. Detta sista är viktigt att besinna: Kristus är Skriftens fullbordan.

Vi får nu alltså följa Herren Jesus upp till Jerusalem och lära känna honom, men vi får även lära känna lärjungarna, och där är det en rätt så avslöjande bild vi får. Av Matteus och Markus vet vi vad deras tankar och samtal rörde sig om: Vem är den störste och främste bland oss? Så länge hade de varit tillsammans med Jesus, och ännu på den sista vandringen upp till Jerusalem kunde tydligen apostlarna tänka köttsligt och jordiskt. Detta är en tankeställare, ja en varning till oss, för sådana som de är sådana är vi, sådana hjärtan som de har sådana hjärtan har vi. Men är det inte även en stor tröst för oss? Sådana var apostlarna, och likväl utvalde Herren dem till sin tjänst; sådana är vi, och likväl kallar han oss att vara hans lärjungar!!

Det var ytterligare en anmärkningsvärd sak med lärjungarna: De förstod inte det han talade till dem, det var fördolt för dem. Till det rent yttre förstod de väl vad han sa, och de blev förfärade och började till och med säga emot honom. Men de kunde inte fatta meningen med det hela, de fick det inte att gå ihop. Hur kunde det komma sig? De hade ju sedan barnsben hört Skriften föreläsas och de hade varit tillsammans med Mästaren. Jovisst, men här har vi att göra med vad Paulus kallar "Guds hemliga vishet", och den är förborgad för det mänskliga förståndet. Ty både apostlarna och vi, ja alla människor, är genom syndafallet fördärvade och andligen inte bara synskadade utan rent av blinda och vill efter sin medfödda natur handla inför Gud med egna gärningar. Därför lär oss också Psaltaren att be: *"Herre, öppna våra ögon så att vi ser undren i din undervisning"*. Mot den bakgrunden kan vi förstå varför händelsen med den blinde tiggaren är med och är så utförligt beskriven. Den är inte bara en historisk händelse, den har en symbolisk, läromässig betydelse.

Vi säger då för det andra:

Jesus måste få bota även vår blindhet

Det var säkerligen ett medvetet val av Jesus att gå via Jeriko för att få träffa och hela den här mannen. Den blinde tiggaren Bartimeus (av Markus framgår att han hette så) lär oss mycket om vår egen situation och om vägen ut ur densamma. Han hade uppenbarligen hört talas om Jesus från Nasaret, och budskapet om Jesus hade väckt tro hos honom – han tilltalar Jesus med *Davids son* och *Herre*, vilket vittnar om tron. Hade han då verkligen någon grundligare kunskap om Jesus? Förmodligen inte så mycket av katekesens

grundkunskap, men han ägde trons kärnkunskap; han hade den livsavgörande insikten om *vem* Jesus är och *hur* Jesus är. Han förstod att man ska ropa till honom i all sin nöd och att man inte får släppa taget om Jesus och låta honom gå sig förbi. Bartimeus är en bild av tron i funktion och ett föredöme för oss. Tron har inte bara den passiva, mottagande sidan. Tron har även en aktiv sida, den tränger sig fram, ja den är rent av oförsynt. Man sa till honom att tiga med sitt ropande, men ånej, tron låter sig inte hindras, den vill fram till Jesus – han ropar bara ännu mer. Och se, när tron ropar till Jesus blir den aldrig utan svar. Jesus stannar och tar sig an honom, och det med ett villkorslöst erbjudande: *”Vad vill du att jag ska göra för dig?”* Här framträder ytterligare en egenskap hos tron. Bartimeus ber kort och enkelt men i trons visshet om att Herren ska nådigt ta emot hans bön. Tron är inte oviss och försagd, den är viss och förtröstansfull och vet att *min hjälp kommer från Herren*, att Jesus både kan och vill komma oss till hjälp och tröst. Jesus talade ett ord *”Du får din syn. Din tro har frälst dig”* och detta öppnade den blindes ögon och förvandlade honom från blind till seende.

Denne blinde tiggare är en representant för oss och vår andliga blindhet, vår medfödda otro. Varken han själv eller någon annan människa kunde alltså hjälpa honom ur hans dystra situation. Lika lite kan vi hjälpa oss själva ur vår medfödda andliga blindhet, och den kan inte heller botas genom någon form av mänsklig utveckling och civilisation, genom kultur och bildning och studier. Liksom Jesus botade den blinde med sitt ord, så botar han vår andliga blindhet genom Guds Ord. Han kommer till oss i Ordet och sakramenten och låter sin heliga lag avslöja oss och öppna ögonen så att vi ser den bistra sanningen: vi är inte bara syndare, utan i oss själva hopplöst förlorade syndare. Men därmed är nu inte vår blindhet botad, vi har bara fått diagnosen. Men se, det unika med den store själaläkaren Jesus Kristus är just att han kommer till oss med *läkemedlet* mot vår synd; han talar sitt heliga evangelium som försäkrar oss att all vår synd är förlåten, försonad och bortskaffad – genom att han går upp till Jerusalem och allt ska fullbordas som är skrivet om Människosonen genom Mose och profeterna. När evangelium har ingjutit denna tro och förtröstan i våra hjärtan, då först är vår andliga blindhet botad, när vi tror att vi utan någon som helst egen förtjänst har alla våra synder förlåtna för Jesu skull, genom hans förtjänst. Det väsentliga idag är därför inte: *”Se, vi går upp till Jerusalem i heliga fastetider ...”* utan det väsentliga och helt avgörande är, att Frälsaren gick den tunga stråten upp till Jerusalem, att han blev utlämnad för våra överträdelsers skull och uppväckt för våra rättfärdiggörelses skull. Ja att han fullgjorde vad vi borde och blev vår rättfärdighet. Därför går vi vår framtid till mötes med glädje och förtröstan.

Vi säger då som avslutning:

Jesus går med oss varje dag – som vår Gode Herde och Frälsare

Kors och anfåtelser har vi mött och kommer vi att möta, men det är inte ett tecken på att Gud skulle vara vred och vilja förskjuta oss, eller rent av har förskjutit oss. Kristi rike är ju, som vi har sagt många gånger, inte här i tiden ett härlighetsrike utan ett rike under korset, ett nåderike. Men därmed är det ju också ett rike för små, för svaga, ja för syndare, som faller emellanåt och behöver mycket hjälp och stöd. Jesus säger ju själv: *”Människosonen har kommit, inte för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för de många”*. Därför, just därför och endast därför, får också du och jag vara en lärjunge i Hans rike.

Dessa ord, att Människosonen har gett sitt liv till lösen för de många, innebär och betyder att jag här och nu har den stora förmånen, ja glädjen, att som Kristi tjänare och på Kristi uppdrag få säga till dig, att dina synder är dig förlåtna. Ja, det är verkligen sant, lika sant som det är att du är en syndare, lika sant är det att Människosonen har gett sitt liv till lösen för dig. På den grunden vilar dina (och mina) synders förlåtelse, därför får du vara ett saligt Guds barn, får vara tillsammans med Kristus i Hans rike. Och då behöver vi inte fråga så mycket efter vilka platser vi ska få, ty i Faderns hus finns många boningar.

Så kan då vi syndare med glädje fortsätta vår vandring upp till Jerusalem, det himmelska Jerusalem – med Frälsaren vi vår sida, alla dagar intill tidens ände.

Amen.

Se, vi gå upp till Jerusalem, Till staden den evigt klara. Oss Frälsaren sagt, att där han är Vi skola med honom vara.